

Czwartek, 14 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0219

Sytuacja w Nikaragui

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 marca 2019 r. w sprawie sytuacji w Nikaragui (2019/2615(RSP))

(2021/C 23/21)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Nikaragui, w szczególności rezolucje z 18 grudnia 2008 r. ⁽¹⁾, 26 listopada 2009 r. ⁽²⁾, 16 lutego 2017 r. ⁽³⁾ i 31 maja 2018 r. ⁽⁴⁾,
- uwzględniając układ o stowarzyszeniu między UE a Ameryką Środkową z 2012 r.,
- uwzględniając krajowy dokument strategiczny UE i wieloletni program orientacyjny na lata 2014–2020 w sprawie Nikaragui,
- uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 1966 r.,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 1948 r.,
- uwzględniając Wytyczne UE w sprawie obrońców praw człowieka z czerwca 2004 r.,
- uwzględniając konstytucję Nikaragui,
- uwzględniając konkluzje Rady do Spraw Zagranicznych z 21 stycznia 2019 r. w sprawie Nikaragui,
- uwzględniając oświadczenia w sprawie sytuacji w Nikaragui złożone w imieniu UE przez wysoką przedstawiciel 2 października 2018 r., 15 maja 2018 r., 22 kwietnia 2018 r. i 15 grudnia 2018 r., a także oświadczenie z 1 marca 2019 r. w sprawie wznowienia dialogu narodowego,
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie priorytetów UE na rok 2019 na forach ONZ zajmujących się prawami człowieka, przyjęte 18 lutego 2019 r.,
- uwzględniając sprawozdanie przyjęte 21 czerwca 2018 r. przez Międzyamerykańską Komisję Praw Człowieka, zatytułowane „Rażące przypadki łamania praw człowieka w związku z protestami społecznymi w Nikaragui”,
- uwzględniając raport Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka dotyczący przypadków naruszania i łamania praw człowieka w związku z protestami w Nikaragui w okresie od 18 kwietnia do 18 sierpnia 2018 r.,
- uwzględniając sprawozdanie interdyscyplinarnej grupy niezależnych ekspertów (GIEI) z 20 grudnia 2018 r. dotyczące gwałtownych zajęć, do których doszło w Nikaragui od 18 kwietnia do 30 maja 2018 r.,
- uwzględniając oświadczenie wysokiej komisarz ONZ ds. praw człowieka Michelle Bachelet z 22 lutego 2019 r. w sprawie kryminalizacji protestów w Nikaragui,
- uwzględniając art. 123 ust. 2 i 4 Regulaminu,

⁽¹⁾ Dz.U. C 45 E z 23.2.2010, s. 89.

⁽²⁾ Dz.U. C 285 E z 21.10.2010, s. 74.

⁽³⁾ Dz.U. C 252 z 18.7.2018, s. 189.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0238.

Czwartek, 14 marca 2019 r.

- A. mając na uwadze, że 31 maja 2018 r. Parlament Europejski przyjął rezolucję w sprawie kryzysu w Nikaragui, w której zdecydowanie potępił zaistniałą sytuację; mając na uwadze, że w następstwie tej rezolucji delegacja 11 posłów do PE w dniach 23–26 stycznia 2019 r. złożyła wizytę w tym kraju, aby na miejscu ocenić sytuację;
- B. mając na uwadze, że delegacja zrealizowała zakładany program pobytu, a rząd Nikaragui zezwolił jej na wstęp do wszystkich obiektów wskazanych przez posłów do PE, w tym do dwóch więzień; mając na uwadze, że rząd Nikaragui udzielił gwarancji, iż nie zostaną podjęte żadne środki odwetowe wobec osób potępiających obecną sytuację; mając na uwadze, że delegacja była świadkiem kampanii nękania, oczerniania i zastraszania wymierzonej przeciwko obrońcom praw człowieka i organizacjom społeczeństwa obywatelskiego, z którymi przeprowadziła wymianę poglądów; mając na uwadze, że wiele organizacji odrzuciło zaproszenie do spotkania z delegacją z powodu zastraszania i gróźb ze strony rządu; mając na uwadze, że od czasu wizyty delegacji represje w kraju się nasiliły;
- C. mając na uwadze, że delegacja publicznie odrzuciła oficjalne stanowisko rządu Nikaragui, jakoby padł on ofiarą inicjowanego przez USA zamachu stanu i kampanii dezinformacyjnej; mając na uwadze, że główną przyczyną demonstracji jest głęboki kryzys demokratyczny, instytucjonalny i polityczny, który w ciągu ostatniej dekady spowodował w tym kraju osłabienie praworządności i ograniczenie podstawowych wolności, takich jak wolność zrzeszania się, demonstracji i zgromadzeń;
- D. mając na uwadze, że wiele osób spotkało się z poważnymi ograniczeniami wolności wypowiedzi, zgromadzeń i demonstracji, w tym wolności wykonywania hymnu państwowego; mając na uwadze, że wielu więźniów politycznych jest przetrzymywanych za samo tylko korzystanie z przysługujących im praw; mając na uwadze niepokojące doniesienia o pogarszającej się sytuacji zatrzymanych, w tym o nieludzkim traktowaniu;
- E. mając na uwadze, że postępowania sądowe przeciwko zatrzymanym naruszają normy międzynarodowe, w szczególności proceduralne i prawne gwarancje prawa do rzetelnego procesu sądowego; mając na uwadze, że również warunki panujące w więzieniach nie spełniają w wystarczającym zakresie norm międzynarodowych; mając na uwadze wyraźny brak podziału władzy w Nikaragui;
- F. mając na uwadze, że prawo do informacji jest poważnie zagrożone; mając na uwadze, że dziennikarze są zatrzymywani, zmuszani do emigracji i zastraszani; mając na uwadze, że zamyka się media audiowizualne lub przeprowadza się w nich rewizje bez uprzedniej zgody organu sądowego; mając na uwadze, że z powodu braku papieru i tuszu, zarekwirowanych przez rząd Nikaragui, zagrożona jest publikacja gazet;
- G. mając na uwadze, że rząd Nikaragui wydalili z kraju międzynarodowe organizacje, takie jak interdyscyplinarna grupa niezależnych ekspertów GIEI i specjalny mechanizm monitorowania dla Nikaragui (MESENI), które dążyły do pokojowego rozwiązania konfliktu i pojednania narodowego; mając na uwadze, że represje wobec organizacji społeczeństwa obywatelskiego nasiliły się, a organizacje te pozbawiono statusu prawnego, co w kraju o słabych ramach instytucjonalnych stanowi podwójną karę dla ofiar represji;
- H. mając na uwadze, że zagrożona jest również wolność nauki; mając na uwadze, że prawie 200 studentów wydalono z uczelni za udział w demonstracjach na rzecz demokracji, większej wolności i praw człowieka;
- I. mając na uwadze, że rozwój i umacnianie demokracji i praworządności oraz poszanowanie praw człowieka i podstawowych wolności muszą być nieodłącznymi elementami polityki zewnętrznej UE, w tym układu o stowarzyszeniu między UE a krajami Ameryki Środkowej z 2012 r.; mając na uwadze, że układ ten zawiera klauzulę demokratyczną, będącą jej zasadniczym elementem;
- J. mając na uwadze, że 16 maja 2018 r. zainicjowano dialog między prezydentem Ortegą a opozycją nikaraguańską i grupami społeczeństwa obywatelskiego oraz że mediatorem w tym dialogu był kościół katolicki, nie udało się jednak znaleźć rozwiązania umożliwiającego wyjście z kryzysu; mając na uwadze, że 27 lutego 2019 r. wznowiono wstępne rozmowy mające umożliwić dialog narodowy między rządem Nikaragui a Sojuszem Obywatelskim; mając na uwadze, że Sojusz Obywatelski wyznaczył sobie trzy główne cele, które chciał osiągnąć w trakcie negocjacji: uwolnienie więźniów politycznych i poszanowanie swobód osobistych, niezbędne reformy wyborcze, które muszą zakończyć się przeprowadzeniem wyborów, oraz sprawiedliwość; mając na uwadze, że rząd Nikaragui zwolnił 100 więźniów politycznych i zgodził się zamienić im wyroki więzienia na areszt domowy; mając na uwadze, że większość z nich jest prześladowana i nadal przebywa w areszcie; mając na uwadze, że wiele osób (ponad 600) jest nadal uwięzionych; mając na uwadze, że 10 marca 2019 r. wstrzymano dialog narodowy, gdy Sojusz Obywatelski wycofał się z negocjacji;

Czwartek, 14 marca 2019 r.

1. podkreśla, że w wyniku wydarzeń z kwietnia i maja 2018 r. w Nikaragui dochodzi do poważnych przypadków łamania zasad demokracji, poszanowania praw człowieka i praworządności; przypomina o znaczeniu rezolucji, którą przyjął 31 maja 2018 r.;
2. potępia wszelkie represyjne działania rządu Nikaragui; stwierdza, że wizyta delegacji PE posłużyła uzyskaniu prawdziwego obrazu sytuacji; stwierdza ponadto, że nie ulega wątpliwości, iż w ostatnich miesiącach, a zwłaszcza po wizycie delegacji nasiliły się represje wobec opozycji i ograniczanie podstawowych wolności; w związku z tym potępia powszechne represje i ograniczanie wolności słowa, zgromadzeń i demonstracji, delegalizację organizacji pozarządowych i społeczeństwa obywatelskiego, wydalenie z kraju organizacji międzynarodowych, zamykanie mediów i ataki na nie, ograniczanie prawa do informacji, wydalenie studentów z uczelni oraz pogarszającą się sytuację w więzieniach i nieludzkie traktowanie więźniów;
3. uważa, że takie działania rządu, jego instytucji i organizacji parapolitycznych to planowa strategia niszczenia opozycji politycznej, która w ubiegłym roku stała na czele protestów; jest zdania, że strategia ta jest stosowana metodycznie, systematycznie i selektywnie wobec wszystkich przywódców, organizacji pozarządowych, mediów i ruchów społecznych, których celem jest wyrażanie uzasadnionego żądania wolności i demokracji;
4. wyraża zaniepokojenie z powodu ogromnego ryzyka demokratycznego, politycznego i gospodarczego, przed jakim stoją mieszkańcy i cały kraj, a jeżeli nie zostaną podjęte pilne działania, ryzyko to jeszcze wzrośnie ze względu na trwające konflikty wewnętrzne, kryzys społeczny i upadek gospodarki; pilnie apeluje o podjęcie merytorycznego dialogu wewnętrznego w celu wypracowania trwałego rozwiązania pokojowego, które zapewni wszystkim podmiotom społecznym możliwość swobodnego działania i wypowiedzania się, a także przywrócenie przysługujących im praw obywatelskich, takich jak prawo do pokojowego protestu; ponownie podkreśla, że niezależnie od przyjętego rozwiązania wszystkie osoby odpowiedzialne za naruszenia należy pociągnąć do odpowiedzialności; zwraca się do wszystkich partii politycznych, ruchów społecznych, przywódców, studentów i organizacji społeczeństwa obywatelskiego o utrzymanie i potwierdzenie niezachwianego zaangażowania na rzecz pokojowych środków rozwiązania kryzysu; ponownie wyraża pełne poparcie dla reformy sądownictwa i ordynacji wyborczej oraz zwraca się do wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawiciel o podjęcie odpowiednich działań; zwraca się do wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawiciel oraz do delegatury UE o uważne monitorowanie trwających w kraju negocjacji między rządem a Sojuszem Obywatelskim oraz o dalsze podejmowanie problemów ludzi, które wynikają z sytuacji z zaistniałej w tym kraju, jeśli chodzi o więźniów, studentów, protestujących, dziennikarzy itd.;
5. ubolewa z powodu zawieszenia mechanizmu MESENI i zakończenia mandatu grupy ekspertów GIEI Międzyamerykańskiej Komisji Praw Człowieka; zdecydowanie potępia prześladowanie, aresztowanie i zastraszanie osób współpracujących z ONZ i innymi organami międzynarodowymi;
6. wzywa rząd Nikaragui, by w trybie pilnym wdrożył trzy środki, które będą oznaką dobrej woli w trwającym dialogu: natychmiastowe i bezwarunkowe uwolnienie więźniów politycznych, natychmiastowe zaprzestanie wszelkich form represji wobec obywateli Nikaragui, w tym nękania, zastraszania, szpiegowania i prześladowania przywódców opozycji, a następnie zniesienie wszelkich ograniczeń dotyczących wcześniej wymienionych swobód, a także przywrócenie osobowości prawnej i zwrot majątku organizacjom praw człowieka oraz umożliwienie organizacjom międzynarodowym powrotu do kraju;
7. zwraca uwagę, że na tych warunkach proces ten musi doprowadzić do anulowania postępowań sądowych przeciwko więźniom politycznym oraz zagwarantowania im integralności fizycznej i psychicznej, ochrony prywatności i rzetelnego procesu, a także do powrotu wygnanych osób, w tym dziennikarzy i studentów, usunięcia wojska z ulic i rozbrojenia ugrupowań paramilitarnych oraz do opracowania jasnego planu działania zmierzającego do wolnych, uczciwych i przejrzystych wyborów, które zostaną zorganizowane w najbliższej przyszłości z udziałem obserwatorów międzynarodowych;
8. wzywa do natychmiastowej ekstradycji do Włoch Alessia Casimirriego, który mieszka obecnie w Managui i jest chroniony przez rząd Nikaragui; A. Casimirri został skazany ostatecznym wyrokiem we Włoszech na sześciokrotną karę dożywotniego więzienia za porwanie byłego przywódcy Chrześcijańskiej Demokracji, premiera i przewodniczącego Rady Europejskiej Alda Moro oraz za zabójstwo członków jego ochrony 16 marca 1978 r. w Rzymie;

Czwartek, 14 marca 2019 r.

9. wzywa Europejską Służbę Działań Zewnętrznych i państwa członkowskie, by zastosowały wobec rządu Nikaragui oraz osób odpowiedzialnych za łamanie praw człowieka wieloetapowy system ukierunkowanych sankcji indywidualnych, takich jak zamrożenie aktywów i zakaz wydawania wiz, bez szkody dla mieszkańców, zgodnie z konkluzjami Rady z 21 stycznia 2019 r., dopóki w kraju nie zostaną przywrócone i nie będą w pełni respektowane prawa człowieka i podstawowe wolności, jak postulowano w ramach dialogu; w związku z tym i w tych okolicznościach apeluje o skorzystanie z klauzuli demokratycznej zapisanej w układzie o stowarzyszeniu między UE a Ameryką Środkową, którego Nikaragua jest sygnatariuszem, i zawieszenie udziału Nikaragui w tym układzie;
10. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich, Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Państw Amerykańskich, Europejsko-Latynoamerykańskiemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu, Parlamentowi Środkowoamerykańskiemu, Grupie z Limy, a także rządowi i parlamentowi Republiki Nikaragui.
-